

ЮРЧЕНКО А.І., аспірант

Науковий керівник – С.П. ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ, д-р с.-г. наук, професор

Білоцерківський національний аграрний університет

РОЛЬ МОДИФІКАЦІЙ У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ

Проблемою сучасного насінництва є максимально можлива реалізація біолого-генетичного потенціалу сортів за рахунок високого рівня адаптації до агроєкологічних умов.

За правильного вирощування, насіння генотипово однорідне і зберігає цю ознаку при подальшому репродукуванні за умов дотримання вимог насінницьких технологій. Науково обґрунтовані технології вирощування насіння спрямовані на формування позитивних модифікаційних змін, які зумовлюють підвищення посівних якостей та урожайних властивостей посівного матеріалу. У завдання наших досліджень входило порівняльне вивчення насінневого матеріалу за цими показниками.

Дослідження проводилися на дослідному полі Білоцерківського ДАУ у 2005–2007 рр. із насінням сортів озимої пшениці, занесених до Реєстру сортів рослин України: Миронівська 65, Збруч, Білоцерківська напівкарликова, Олеся; за трьома строками сівби: 19.09, 05.10 та 19.10. Грунт дослідної ділянки – чорнозем типовий легкосуглинковий. Попередник – горох.

Було відмічено, що насіння, маючи високу енергію проростання та лабораторну схожість, у 2005р. мало вищу польову схожість, ніж у 2006р. За сівби 05.10 різниця за роками становила 3,4–15,5 %, за сівби 19.09 – 32,0–38,9 %. У середньому за два роки польова схожість була вищою у сортів Збруч, Білоцерківська напівкарликова, Олеся за сівби 05.10 (73,0; 77,0; 72,7% відповідно), а в Миронівської 65 – 19.09 (79,5 %).

Найвища виживаність рослин за період вегетації по двох роках досліджень була від сівби насіння 19.10 на рівні 82,2–86,3 % у всіх сортів, найменша – у сортів Миронівська 65 та Збруч при сівбі 19.09 (66,1 та 67,3 % відповідно), у сортів Білоцерківська напівкарликова та Олеся – 05.10 (68,3 та 70,8 % відповідно).

Найвища урожайність за 2005–2007рр. дослідження була отримана за сівби насіння 19.09 у сорту Олеся (38,4 ц/га), у решти сортів – 05.10 на рівні 42,0–43,6 ц/га, найменша урожайність – за сівби 19.10 – 14,8–27,0 ц/га.

Під час першого пересіву у 2006 р. урожайність насіння, отриманого від сівби 19.09.2005 р., була вищою, аніж від 05.10.2005р. у сорту Миронівська 65 на 3,3 ц/га, Збруч – 4,2, Білоцерківська напівкарликова – 5,3, Олеся – 2,1 ц/га.

Вивчення строків сівби, важливого агротехнічного прийому, показало, що раціональний підхід до його виконання дозволяє отримати високі врожаї насіння з високими біологічними властивостями. Це – дасть можливість програмувати майбутній урожай, його кількісні та якісні показники.

УДК: 632.763 : 595.763

ЯКОВЕНКО О.М., ГОРОДЕЦЬКИЙ О.С., кандидати с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВПЛИВ ТЕМПЕРАТУРИ ТА ВОЛОГОСТІ ГРУНТУ НА ВЕСНЯНУ ВЕРТИКАЛЬНУ МІГРАЦІЮ ДРОТЯНИКІВ (*COLEOPTERA, ELATERIDAE*)

Систематичне уточнення біології, екології та етології фітофагів є основою систем заходів інтегрованого захисту цукрових буряків від комплексу шкочочинних організмів, у тому числі й від личинок коваликів – дротяників (*Coleoptera, Elateridae*).

Дослідженнями встановлено, що у різних ланках сівозмін, а, відповідно, і за різних систем обробітку ґрунту видовий склад та чисельність личинок коваликів неоднаковий. У цілому домінували личинки виду *Agriotes sputator* L., чисельність яких становила близько 45% від загальної кількості личинок елатерид, що потрапили до обліку. Личинки цього виду найбільше сконцентрувались на ділянках, забур'яненних пириєм повзучим.